

Palveluesittely: Työkyvyn tuki

Työllisyyslautakunta 23.04.2026 § 40

216/14.07.00/2025

Valmistelija

Työllisyysaluejohtaja Luukkanen Ville, koordinoiva asiantuntija Saarenpää Ulla

Työkyky on dynaaminen kokonaisuus. Onnistunut työllistyminen vaatii sekä hakijan omien rajoitteiden tunnistamista että työnantajan kykyä ja tahtoa mukauttaa työtä lainsäädännön puitteissa.

Työvoimaviranomaisen järjestämä työkyvyn tuki perustuu järjestämislain (380/2023) mukaiseen palvelutarpeen arviointiin (§37):

”Työvoimaviranomaisen arviossa työnhakijan palvelutarpeesta otetaan huomioon työnhakijan työnhakuun ja työllistymisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky. Palvelutarpeen selvittämiseksi työnhakija voidaan ohjata työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin sekä muihin asiantuntija-arviointeihin.”

Jokaisen TE-asiantuntijan ydinosaamiseen kuuluu kyky arvioida asiakkaan työkyvyn riittävyys työmarkkinoilla. Siihen sisältyy kyky tunnistaa merkittävästi alentunut työkyky, joka mahdollisesti estää aktiivisen työnhaun kohdeammattissa, sekä muut työnhakuun vaikuttavat terveydelliset ja sosiaaliset riskit. Jos työkykyriskien tarkka vaikutus jää työnhakukeskusteluissa epäselväksi, asiantuntijan tulee ohjata asiakas jatkoselvityksiin, joiden perusteella voidaan määrittää tarvittavat toimenpiteet ja ohjaus. Arviointien tarkoituksena on määrittää tarvittavat jatkotoimenpiteet ja ohjaus oikeille tahoille niiden toteuttamiseksi.

Työkyvyn tukea kehitetään työllisyysalueella aktiivisesti. Se on strateginen painopiste. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien tosiasiallisesti saatavissa olevat yleiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat puutteellisia. Työllisyysalueet yksin eivät pysty paikkaamaan kaikkia hyvinvointivaltion vuotoja. Jotta yleisiä työllistymisen esteitä voitaisiin purkaa, tarvitaan monialaista yhteistyötä ja luovia ratkaisuja.

Työllisyysalueen tulee pystyä älykkäästi optimoimaan oma roolinsa laadukkaan, oikea-aikaisen ja täsmällisen työkykytiedon tuottamisessa. Sillä voidaan osittain paikata järjestelmätasolla tapahtuvaa ”väliinputoamista”. Kun lääkärin ja Kelan näkemykset eroavat, asiakas tarvitsee tukea byrokratian viidakossa. Sitä voidaan hyödyntää Kelan tai työeläkelaitoksen ammatillisen kuntoutuksen järjestämisessä, mikä tarjoaa

pehmeän laskun työhön ilman työnantajan taloudellista riskiä. Työkykyarvioinneilla voidaan edistää työkykykoordinaattorien työtä: Käytetään asiantuntijoita, jotka toimivat linkkinä terveydenhuollon, työllisyysalueen ja työnantajan välillä varmistaen, että terveydentilan selvitykset etenevät.

Samoin laadukkaalla työkykyarvioinnilla voidaan edistää työn muokkausta ja työnantajayhteistyötä: Jos työnantaja ei pysty tarjoamaan vastaavaa työtä, ratkaisuja etsitään työn muotoilulla. Työn osittaminen eli pilkotaan tehtävät niin, että osatyökykyinen voi hoitaa ne osat, joihin hän kykenee. Palkkatuki ja muut taloudelliset kannustimet, joilla madalletaan työnantajan kynnystä korvaamalla osa palkkakustannuksista tai hakemalla työolosuhteiden järjestelytukea. Kun työnantaja saa tukea ja työntekijä saa tehtäviä, joissa hän onnistuu, työllistyminen helpottuu haastavissakin tilanteissa.

Tässä esitellään

- 1) työllisyysalueen työkyvyn tuen palveluprosessit (liite);
- 2) työllisyysalueen osallistuminen työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun (TYM) sekä (liite);
- 3) alueen työkykytilanne työkyvyttömyyseläkkeiden ja kuntien korkeimman maksuluokan (50%) työttömyysetuuskustannusten valossa (liite).

Esittelijä	Työllisyysaluejohtaja Luukkanen Ville
Päätösesitys	Merkitään palveluesittely tiedoksi. Jatketaan työkyvyn tuen valmistelua tavoitteena laaja täydentävä palvelu osana vuoden 2027 talousarvioesitystä.
Päätös	Merkitään palveluesittely tiedoksi. Merkittiin pöytäkirjaan, että koordinoiva asiantuntija Ulla Saarenpää ja Ville Luukkanen esittelivät asiaa kokouksessa ja Ulla Saarenpää poistui asian käsittelyn jälkeen klo 18.46.